

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2018-510

11.7.2018

If Skadeforsikring NUF

Ulykke

Bruker falt over forsikredes kne - plager – årsakssammenheng.

Forsikrede (hjemmehjelp) skulle hjelpe en bruker med å dusje. Brukeren falt over forsikrede og forsikrede anførte at hun fikk kneplager som følge av hendelsen. Selskapet anførte at forsikredes plager skyldtes en tidligere hendelse hvor hun ikke var forsikret i selskapet. Etter en konkret vurdering konkluderte nemnda med at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort en adekvat årsakssammenheng mellom hendelsen og forsikredes kneplager. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (hjemmehjelp, f. 1955) fikk en bruker over sitt høyre kne 6.5.16. Hun oppsøkte fastlegen seks dager etter hendelsen, og i fastlegejournalen ble 12.5.16 notert:

Yrkesskade 060516. Hun hjalp en bruker med å dusje. Etter dusjing falt bruker bakover fra krakken hun satt på. Pas fikk grepet henne så hun falt over henne (vekt over 111 kg). Fikk dermed tungt slag over høyre bein med forverring liv smerter i høyre kne. ...

Før hendelsen

Det fremgår av fastlegejournalen at forsikrede fikk en kneskade etter en hendelse 19.4.15. MR av høyre kne 9.9.15 viste "(r)upturer i mediale menisks bakhorn. Signalforandringer i og omkring proksimale patella ligament som ved inflammasjon". Fastlegen noterte 21.10.15 at "(m)eniskskaden trenger ikke ha sammenheng med kneskaden", og 20.11.15 "... mye verking i høyre kne. Smerter framside lår og ned i legg jf. tidl., mye sterkere smerte siste tre dager. Klarte ikke å gå på jobb i går". Fastlegen anså at det sannsynligvis var "myalgi sekundært til kneplager. Evt. Baker cyste?"

Overlege W., Ortopedisk avdeling, H. F., skriver i epikrise 15.1.16, at det "meste av hennes smerter kan relateres til en medial meniskskade, men ikke alt". Forsikrede ble operert 17.2.16. Det fremgår av epikrisen at den sannsynligvis vil ha "effekt på meniskrelaterte smerter, men smerter relatert til kontrusjon i patella er sannsynligvis ingen effekt å forvente."

Av fastlegejournalen 22.2.16 fremgår at forsikrede fortsatt hadde "like vondt på framsiden av kneet og opp i låret ...". Det heter også at ortopedene "ikke forventet at meniskoperasjonen skulle hjelpe på smerter relatert til skaden. Mht. årsak til smerter ble det altså påvist inflammasjon proksimale patellaligament ...".

I journalen 15.3.16 beskrives "uttalte smerter i kneet" og redusert strekkevne, etter å ha strekt benet samme dag. I henvisning til H. 31.3.16, opplyses at smertene rundt patella ikke har blitt bedre.

Fastlegejournalen viser flere sykmeldinger mellom hendelsen 19.4.15 og hendelsen 6.5.16. Hun hadde sist vært 100 % sykmeldt til og med 6.4.16.

Etter hendelsen

Under "Anamnese" heter det i fastlegejournalen 12.5.16:

... Hun slo også høyre side av ryggen mot en ovn på veggen, samme lokalisasjon som smertene etter tidligere yrkesskade i 1998. Forverring av smerte høyre kne som lokaliseres til patella og som et belte bak til knehase, stråler opp i lår. Ryggsmerten sitter i høyre side litt lateralt for columna like nedenfor hoftekam, palp. øm her. Etter operasjon vansker med å bøye høyre kne, klarer feks ikke å gå ned på huk eller på kne pga sterke smerter.

Det fremgår av poliklinisk notat fra K., 14.6.16, under "Aktuelt" at kneet er "(e)kstra ille etter" hendelsen 6.5.16.

I fastlegejournalen 28.7.16 heter det under "Vurdering":

Hun har smerter på framsiden av kneet etter tidligere skade. MR i fjor viste inflammasjon, ellers ikke sikker forklaring på disse smertene. ... Tilkommet smerter i knehase i etter artroskopi. ...

Røntgenundersøkelse av lumbosacralcolumna og bekken 16.11.16 påviste ikke fraktur/skjelettskade.

Nav godkjente etter klage "forverring av kroniske smerter i rygg og høyre kne" som yrkesskade.

Forsikrede meldte skaden til selskapet 2.1.17.

Det ble tatt MR av høyre kne 14.2.17. Etter sammenligning med tidligere bilder, heter det i uttalelse av 22.2.17:

De beskrevne forandringene i mediale menisk var tilstede ved MR-undersøkelsen i 2015. Det er gjort partiell reseksjon av menisken siden den gang, de beskrevne forandringene gjenstår. Det ses ingen ny ruptur i mediale menisk.

Fastlegen noterte 5.4.17 at "(mht) gjenstående ruptur i menisk er det jo ikke sikkert at den gir plage". Fastlegen utferdiget en erklæring i forbindelse med oversendelse av utfyllende journalopplysninger 1.7.17, hvor det under "Bakgrunnsinformasjon" heter:

... Hun skadet ryggen på jobb i 1998 og fikk etter hvert godkjent denne skaden som yrkesskade. Hun har hatt mye ryggsmarter og isjalsligende smerter etter dette og måtte etter hvert slutte i jobben som renholder, fikk innvilget uførepensjon. For noen år siden fikk hun "fryst" uførepensjonen i noen år mens hun fikk prøve seg ut i deltidsjobb i hjemmetjenesten i ...

Senere har det altså tilkommet kneskade i 2015 med forverring av smerter etter skaden i mai 2016 ...

Hun har vært sykemeldt det siste året, etter hvert med gradert sykemelding, og har nå valgt 50% uførepensjon og 50% jobb.

Det er opplyst at store påkjenninger i familien har bidratt til at hun har vært svært sliten.

Selskapet avslo kravet fordi det ikke var sannsynliggjort at hendelsen påførte forsikrede ytterligere skade i kneet som medførte varig medisinsk invaliditet.

I brev til selskapet 10.8.17 skriver fastlegen:

Hun forteller at hun fikk avslag fra ... Det virker som om de gikk ut fra skaden i 2015 og oppfattet dette som en meniskskade. Hvis dette stemmer, må de nok ha misforstått oversendte opplysninger. Skaden i 2015 var et direkte slag mot framsiden av kneet. Meniskskaden var nok heller et bifunn ved MR. Ortopeden var før meniskoperasjonen i februar 2016 tydelig på at han ikke forventet effekt på smertene på framsiden av kneet, dvs smertene etter skaden i april 2015.

Forsikrede klaget, men selskapets kundeombud opprettholdt avslaget 11.10.17 og 25.10.17. Det ble da også informert om at ryggplager var unntatt dekning.

I klagen til nemnda opplyser forsikrede at hun hadde anmodet om at selskapet innhentet kopi av spesialisterklæring innhentet i sak mot et annet selskap som behandler krav under yrkesskadeforsikringen etter hendelsen i 2015. I klagesvaret opplyste selskapet at det aksepterte

utsettelse av foreldelsesfristen i påvente av spesialisterklæringen til mai 2019. Men forsikrede har likevel anmodet om at Finansklagenemnda behandlet klagen nå.

Forsikrede har i det vesentlige anført at det er sannsynlig at skaden 6.5.16 er årsaken, eventuelt samvirkende årsak, til plagene hun har i dag. Skadene er en nødvendig betingelse for plagene forsikrede har i dag, jf. Rt. 1992 s. 64.

Forsikrede har vært utsatt for en tung belastning av sitt nyopererte kne. Poliklinisk notat av 14.6.16 viser at kneet er blitt ekstra ille etter hendelsen 6.5.16. En funksjonsnedsettelse kan også oppstå uten synbar skade, og det kan ikke kreves at skade skal kunne ses på MR-bilder for å kunne regnes som skade. Forsikrede var i stand til å jobbe da brukeren falt over henne, og ny kneskade oppstod. Plagene har et traumatologisk plausibelt forløp. Vurderingen til rådgivende lege i et annet selskap kan ikke tillegges vekt.

Terskelen for å konstatere årsakssammenheng må være lavere i denne saken enn ved "whiplash-skader", jf. Rt. 1998 s. 1565, Rt. 2007 s. 1370 og LF-2017-35929.

Skaden har medført et økonomisk tap, ettersom hun har benyttet seg av muligheten til å øke uføregraden med tanke på fryst uføretrygd.

Selskapet har i det vesentlige anført at det ikke er sannsynliggjort at det foreligger ytterligere skader i kneet etter arbeidsulykken den 6.5.16. Plagene skyldes hendelsen i april 2015 og på det tidspunktet var forsikrede ikke ulykkesforsikret i selskapet.

Finansklagenemnda har begrenset medisinsk kompetanse og kan ikke selv foreta medisinske vurderinger. Slik saken ligger an, er den ikke egnet for behandling i nemnda og bør avvises.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Forsikrede har en ulykkesforsikring i selskapet, hvor utbetalingen avhenger av varig medisinsk invaliditet, jf. forsikringsbeviset hvor det heter at "(v)arig medisinsk invaliditet som følge av ulykkesskade" gir en "engangsutbetaling, hvor "(u)tbetalingens størrelse avhenger av invaliditetsgraden". Nemnd tolker dette slik at forsikrede vil ha krav på ménerstatning fra 1 % vmi såfremt det er årsakssammenheng mellom hendelsen 6.5.16 og forsikredes plager i kneet dersom plagene har medført vmi.

I pkt. 6.3 i vilkårene om "Sykdom, smitte og andre særlige tilstander" er det tatt inn unntak for blant annet "smertetilstander i rygg, med mindre smertene har oppstått som følge av røntgenologisk påvisbart brudd i ryggsøylen, og bruddet skyldes en ulykkeshendelse", selv om en ulykkeshendelse er utløsende årsak. Dette betyr at forsikringen ikke dekker smertetilstander i rygg når det som her ikke er påvist brudd i ryggsøylen.

Det vil foreligge årsakssammenheng mellom hendelsen og dagens plager såfremt hendelsen er en nødvendig betingelse for plagene, og hendelsen har vært så vidt vesentlig i årsaksbildet at det er naturlig å knytte ansvar til den.

Det er forsikrede som må sannsynliggjøre at kravet til årsakssammenheng er oppfylt. Ved vurderingen av om det er sannsynliggjort adekvat årsakssammenheng benytter nemnda prinsipper som er trukket opp i rettspraksis, se avgjørelse 2018-220. Selv om slike prinsipper opprinnelig ble trukket opp for nakkeslengskader og prolaps, har nemnda lagt til grunn at disse prinsippene også bør benyttes ved vurderingen av årsakssammenhengen ved andre traumatiske bløtdelsskader, slik som det er tale om i dette tilfellet.

Et av kriteriene for årsakssammenheng er at plagene må følge et traumatologisk plausibelt forløp, jf. Rt. 1998 s. 1565 hvor Høyesterett på side 1577 fremhever at plagene ikke må være en

fortsettelse av plager før uhellet, og at det ikke må foreligge en mer sannsynlig forklaring på plagene, herunder plager som var til stede allerede før uhellet eller som har manifestert seg senere.

Forsikrede hadde kneplager før hendelsen 6.5.16, og hadde vært sykemeldt for dette til 6.4.16. Dette kan tyde på at plagene ikke følger et traumatologisk plausibelt forløp.

Fremlagte journaler sannsynliggjør heller ikke en adekvat årsakssammenheng mellom hendelsen i 2016 og kneplagene, og det foreligger etter nemndas syn ikke grunnlag for å anta at denne hendelsen har medført en forverring, og om den i tilfelle er varig.

Klagen kan ikke føre frem. Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).